

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΥΣ ΚΑΙ ΓΙΑ ΜΕΓΑΛΟΥΣ

ΤΗΣ Α. ΖΕΝΝΕΒΡΑΙΥ

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΡΟΒΙΝΣΩΝΕΣ

(ΠΕΡΙΔΗΨΙΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ). — Η Μηλιά, ή τολμηρή και μικρούλα κόρη του φαρά Νικόλα Ντερρύ, καθώς περιπλανιόταν μιά μέρα στή θρασώδη άκτη πού άπλωνόταν μπρός στό φτωχικό σπιτάκι της, άνακάλυψε τυχαίως μιά τρύπα πού ώδηγούσε στό έσωτερικό ένδος μεγάλου κι' άπροσιτου θράχου. Η Μηλιά μπαίνει έτσι μέσα στὸν θράχο, τὸν ἐπιθεωρεῖ και ξαναγυρίζει στὸ σπίτι της, ἀποφασισμένη νὰ μὴν πῆ σὲ κανένα τίποτε γιὰ τὴν άνακάλυψη της. "Επειτα ἀπό λίγον καιρὸ δ πατέρας της πνίγηκε μιὰ μέρα ποὺ εἶχε θγῆ στὸ φάρεμα μὲ τρικυμία και ἔπειτα ἀπό μερικοὺς μῆνες πεθαίνει και ή μητέρα της. Η Μηλιά μαζὺ μὲ τὸν ἀδελφό της τὸν Γιαννάκη μένουν ἔρημα στὸν κόσμο. Η Μηλιά τότε γιὰ νὰ ξεφύγουν ἀπό τὰ χέρια μιᾶς γρηγᾶς μέγαιρας ποὺ θέλει νὰ τὰ πάρῃ κοντά της, παίρνει τὸν ἀδελφό της και καταφεύγουν στὸ θράχο.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Μετὰ μιὰ ὥρα, ή θάλασσα ἔπαψε πειὰ νὰ σαλεύῃ και τὸ νερὸ στὴν αὐλή τοῦ θράχου στάθηκε πειὰ γαλήνιο και ίσοπεδωμένο... Η τρύπα, ἀπὸ τὴν ὁποὺ χυνόταν ἔξω ἀπὸ τὸ θράχο ή θάλασσα, ἔκανε περισσότερο κρότο ἀπὸ τὸ συνηθισμένο κ' ή Μηλιά εἶχε τὴν περιέργεια νὰ ιδῃ τί γινόταν κάτω ἀπὸ τὴ μεγάλη αὐτὴ θαλασσολίμνη...

'Ο Γιαννάκης, ποὺ εἶχε ξεκουρασθῆ πειά, δέχτηκε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ κι' αὐτὸς και κατέβηκαν τὴ σκάλα μαζὶ.

Η Μηλιά κατέβηκε τὸ τελευταῖο σκαλοπάτι και τοῦ ἐσύστησε νὰ μὴν κινηθῇ. "Εσκυψε κατόπιν πάνω ἀπ' τὸ νερό, τὸ ὅποιο ήταν τόσο διαυγές, ώστε διέκρινε κανεὶς μέσα — σὲ θάθος ὅχι περισσότερο τῶν πενήντα ἔκατοστῶν τοῦ μέτρου — τὴν κίτρινη ἄμμο τῆς αὐλῆς...

Κ' ἔξαφνα, ή δρφανή ψαροπούλα ἔθγαλε μιὰ κραυγὴ... Τί εἶχε δῆ;...

Πλήθος ἀπὸ ψάρια και καβούρια νὰ περνοῦν στὴ γραμμὴ μπροστά της...

— Νά! Νά! φώναξε. Κύττα, Γιαννάκη, τί θὰ ψαρέψουμε!... Δές τι ωραία πράματα ποὺ θὰ φάμε...

— Νάι, ἔκανε δ Γιαννάκης, ἀλλὰ ποὺ θὰ βροῦμε δίχτυα;

— Αλήθεια, δὲν ἔχουμε δίχτυα, μὰ δὲν πειράζει. "Αμα χαμηλώσῃ πάλι τὸ νερό, θὰ τὰ πιάσουμε μὲ τὰ χέρια μας...

Δὲν εἶχε συλλογιστῆ ὅμως ή Μηλιά ὅτι ήταν ἀκόμα Μάρτης, ὅτι ή μέρα δὲ βαστοῦσε πολὺ κι' ὅτι ή νύχτα θ' ἀπλώνόταν πρὶν χαμηλώσῃ τὸ νερό. Καὶ τότε πῶς θὰ μποροῦσαν νὰ ψαρέψουν;

Καὶ πραγματικά, αὐτὸ ἔγινε. Οἵλιος εἶχε πειὰ βασιλέψει και γρήγορα τὸ νυχτερινὸ σκοτάδι εἶχε ἀρχίσει ν' ἀπλώνεται... Τὸ νερὸ δὲν ἔλαμψε πειά. Εἶχε θολώσει... Δύσκολα τὸ ξεχώριζε κανεὶς ἀπὸ τὸ θράχο. Καὶ σὲ λίγο νύχτωσε, σκοτείνιασε ἐντελῶς...

Λυπημένη ή Μηλιά, ἀνέθασε ἀπάνω τὸν ἀδελφό της, τούκοψε μιὰ φέτα ψωμί, ὅχι και πολὺ μεγάλη και τοῦ ἔδωσε και λίγο τυρί. Μὰ ἀφοῦ ἔφαγε δ Γιαννάκης, παραπονιόταν ἀκόμα ὅτι πεινοῦσε.

— Εννοια σου, ἀγάπη μου, απυκρίθηκε μὲ δακρυσμένα μά-

τια η Μηλιά, κι' αὔριο θὰ φάμε καλύτερα...

Αὔριο, ὅμως, θὰ είχαν τάχα νὰ φάνε δπῶς σήμερα;

Τὴν ἄλλη μέρα, ἔνας λαμπρότατος ἥλιος φώτιζε τοὺς θράχους και τὴ θάλασσα, ὅταν τὰ δυὸ παιδάκια ξύπνησαν. Η Μηλιά ἔνοιωσε και πάλι νὰ τὴν πλημμυρίζῃ ή χθεσινή της λύπη κ' ή ἀγωνία γιὰ τὸ μέλλον... 'Αλλά δ ἥλιος δίνει πάντα θάρρος κ' ἔλπιδα... Ζέστανε λοιπὸν μ' ἔλπιδες και τὰ φτωχὰ δρφανὰ κ' ή Μηλιά συλλογιζόταν ὅτι μιὰ τέτοια ώραία μέρα ήταν ἀδύνατο νὰ μὴ τοὺς συμβῇ κάτι εύχαριστο. 'Αλλά μὲ μιᾶς τὴ γκρέμισε ἀπὸ τὶς ἔλπιδες της στὴ σκληρὴ πραγματικότητα ή παραπονετικὴ φωνὴ τοῦ Γιαννάκη, δ ὅποιος μουρμούριζε παραπονετικά:

— Πεινάω, Μηλιά! Πεινάω!...

Τότε ή ἀδελφή του ἔψαξε γιὰ νὰ τὸν θρῆ κάτι νὰ φάῃ... Κ' ή χαρά της ήταν μεγάλη ὅταν ἀνακάλυψε ἔνα κομμάτι λαρδί, τὸ ὅποιο, μέσα στὴ ζάλη της, εἶχε ξεχάσει χτές.

— Νά, πάρε, πουλάκι μου, τοῦ είπε.

Καὶ μαζὺ μὲ τὸ λαρδί, τοῦ ἔδωσε και ἀρκετὸ ψωμί, γιατὶ είχαν ἀκόμα γιὰ νὰ ζήσουν δυὸ μέρες.

Η καλὴ Μηλιά περιωρίστηκε σὲ λίγο τυρὶ και τὸ λαρδὶ ποὺ ἔμεινε, τὸ φύλαξε γιὰ τὸν ἀδελφό της.

Η Μηλιά φρόντιζε γιὰ τὸ Γιαννάκη, ὅπως μιὰ μητέρα γιὰ τὸ παιδί της. 'Απὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν ἔπήρε μαζύ της στὸ θράχο, εἶχε ἀναλάβει μεγάλη εύθύνη και τὸ καταλάβαινε πολὺ καλὰ αὐτό. Τί θὰ γινόταν τὸ δυστυχισμένο παιδί ὃν ἀρρώσταινε ζαφικὰ ἀπὸ τὸ κρύο τῆς νύχτας ή ἀπὸ τὴν πεῖνα τῆς ημέρας;... Μὰ παρηγοριόταν μὲ τὴ σκέψη ὅτι μέσα στὸ θράχο εἶχε κοντά του τὴν ἀδελφή του, ἐνῷ κοντά στὸν κακὸν ἔκεινο θεῖό τους, που ήθελε νὰ τὸν πάρῃ μαζύ του γιὰ νὰ τὸν βάλῃ νὰ δουλέψη στὰ γερά, ὅχι μόνο θὰ πεινοῦσε, ἀλλὰ και ξύλο θάτρωγε... "Α! ὅχι, δ Θεός δὲν θὰ ἔγκατέλειπε ἔτσι τὰ δυὸ ἀδελφάκια ποὺ είχαν πίστι σ' αὐτόν...

Και η Μηλιά ἔβαλε τὸν ἀδελφό της νὰ γονατίσῃ κοντά της και παρακάλεσεν μαζύ τὸν πατέρα τους και τὴ μητέρα τους, οἱ ὅποιοι βρισκόντουσαν τώρα στὸν οὐρανὸ, νὰ τὰ ἐπιβλέπουν και νὰ τὰ προστατεύουν...

Κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νύχτας, τὰ νερὰ είχαν τραβηχτῆ μὲ τὴν ἄκμωτι κι' ἔπειτα μὲ τὴν παλιρροια είχαν ξαναγυρίσει πάλι. Σήμερα, ὅμως, θ' ἀποτραβιόντουσαν νωρὶς τὴν ημέρα κ' ή Μηλιά θὰ πρόφταινε, χωρὶς ἄλλο, νὰ πιάσῃ μερικὰ ψάρια, δταν ἡ θάλασσα στὸ έσωτερικὸ τοῦ θράχου θὰ ήταν ρηχή.

Και, πραγματικά, κατὰ τὸ μεσημέρι, τὸ νερὸ ὄρχισε νὰ ξαναγυρίζῃ στὴν τρύπα και νὰ ξεχύνεται ἀπὸ τὴν ημέρα, στὴν ἀρχὴ σιγά, κ' ἔπειτα γρήγορα, στὴ θάλασσα.

"Ως τὴ στιγμὴ ἔκεινη δὲν είχε φανῆ κανένα ψάρι. 'Αλλά νά, ξαφνικά, ή Μηλιά εἶδε ἔνα γόγγρο, δ ὅποιος σύρθηκε ὡς τὴν τρύπα και κατόπιν χάθηκε ἔκει μέσα. Σὲ λίγο και τὰ καθού-

Τὰ θεριὰ τοῦ Γιαννάκη ήσαν ἀπλούστατα ἀσταχοί...

ρια, καταλαβαίνοντας ότι τὸ νερὸ κατεθαίνει, ξεχώθηκαν ἀπὸ τὰ φύκια καὶ βγῆκαν στὸ πέλαγος ἀπὸ τὸ συνηθισμένο τους δρόμο. Ἡ Μηλιά εἶδε ὑστερα μιὰ γλώσσα καὶ μὲ γυμνὰ τὰ πόδια καὶ μὲ ἀνασηκωμένη τὴ φουστα τῆς, τὴν ἐκυνήγησε. Ἀλλὰ τὸ φάρι φάνηκε γρηγορώτερο ἀπὸ τὴν ἴδια κ' ἡ φτωχὴ κοπέλλα αναγκάστηκε νὰ ξαναγυρίσῃ στὴ σκάλα, καταλυπημένη γιὰ τὴν ἀποτυχία τῆς.

Τὸ ἴδιο καὶ τὴν ἄλλη μέρα, εἶδε νὰ περνάῃ τόση τροφὴ μπροστά τῆς γιὰ τὸ Γιαννάκη καὶ γιὰ τὴν ἴδια, χωρὶς νὰ κατορθώσῃ νὰ συλλάβῃ τίποτε. "Εξαφνα τότε, θυμήθηκε ότι σὲ πολλοὺς κολπίσκους τῆς παραλίας, οἱ φαράδες ἔφτιαχναν ἐνα περίφραγμα, στὸ δόπο ἀφηναν μιὰ τρύπα ἀνοιχτή, γιὰ νὰ τρυπῶνται τὰ φάρια. Μὰ μιὰ κι' ἔμπαιναν μέσα, ἀνόητα καθὼς εἶνε δὲν μποροῦσαν πειὰ νὰ βγοῦν ἔξω κι' ἔτσι θὰ πιανόντουσαν ὅπως καὶ μέσα στὰ δίχτυα.

"Αμα τραβήχθηκε ὅλο τὸ νερό, ἡ Μηλιά κατέβηκε στὴν αὐλὴ καὶ κάλεσε καὶ τὸν ἀδελφό τῆς νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ. Ἐκεῖ, ἀπὸ τὸ σωρὸ τῶν ξύλων, ἀρχισε νὰ διαλέγῃ πασσάλους γιὰ νὰ πραγματοποιήσῃ τὸ σχέδιό τῆς. Τὸ ἴδιο ἔκανε κι' ὁ Γιαννάκης.

"Ἐξαφνα, δύμως, ὁ μικρούλης ἔθγαλε μιὰ τρομαγμένη φωνὴ κ' ἔτρεξε νὰ φύγῃ τόσο γρήγορα, ὥστε σκόνταψε καὶ σωριάστηκε κάτω... Εύτυχως ἡ ἄμμος ἦταν πολὺ μαλακή καὶ δὲν ἔπαθε τίποτε... Σηκώθηκε πάλι κι' ἔξακολούθησε νὰ τρέχῃ πρὸς τὴ σκάλα.

"Ἡ ἀδελφὴ του ἔτρεξε κι' αὐτὴ ξοπίσω του καὶ τὸν ρώτησε:

— Τί ἔπαθες;... Τί εἶνε;...

— Ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὰ ξύλα εἰν' ἔνα σωρό... Θεριά! ἀποκρίθηκε ὁ μικρός τρομαγμένος.

— Τί θεριά;

— Νά, θεριά... μεγάλα... τόσα!...

— "Ελα νὰ μοῦ τὰ δείξεις...

— Κι' ἀν μᾶς δαγκάσουν;

— "Ελα, φοβιτσάρη... Θὰ τὰ χτυπήσουμε μὲ τὰ ξύλα μας...

Κ' ἡ Μηλιά, παίρνοντας τὸν ἀδελφό της, ξαναγύρισε μαζύ του, κοντὰ στὸ σωρὸ τῶν ξύλων. Τότε ἔθγαλε κι' αὐτὴ μιὰ κραυγὴ, ἀλλὰ κραυγὴ χαρᾶς... Τὰ «Θεριά» τοῦ Γιαννάκη ἦσαν ἀπλούστατα ἀστακοί, οἱ δόποιοι περπατοῦσαν βαρειά στὴν ἄμμο καὶ προσπαθοῦσαν μὲ κόπο νὰ κρυφτοῦν πάλι κάτω ἀπὸ τὰ ξύλα... Φαίνεται πῶς ἔκει ἦταν τὸ ἄσυλό τους, ὅπου κατέφευγαν γιὰ νὰ ξεκουραστοῦν καὶ νὰ φυλαχτοῦν ἀπὸ τὴν ὄργη τῆς θάλασσας καὶ τὴν κακία τῶν φαράδων.

"Ἡ Μηλιά πλησίασε τὸ μεγαλύτερο ἀπὸ τοὺς ἀστακούς κι' ἀφῆσε τοὺς ἄλλους νὰ κρυφτοῦν στὸ ἄσυλό τους. Συγκεντρώνοντας ὅλο τὸ θάρρος τῆς, τὸν σκότωσε μ' ἔνα χτύπημα τοῦ ξύλου τῆς κ' ἔξακολούθησε τὴν ἐργασία τῆς. Φύτεψε βαθειά τοὺς πασσάλους στὴν ἄμμο, τοὺς παρέταξε στὴ γραμμὴ καὶ σὲ λίγο σχημάτισε ἔνα περίφραγμα σὲ σχῆμα Γ. Κ' ἐπειδὴ κουράστηκε πολὺ μ' αὐτὴ τὴ δουλειά, θέλησε ν' ἀνεβῇ ἀπάνω καὶ νὰ δροσιστῇ, πίνοντας λίγο νερὸ ἀπὸ τὴ δεξαμενή. Πήρε μαζύ καὶ τὸ σκοτωμένο ἀστακό κι' ὁ Γιαννάκης τὴν ἀκολούθησε.

Καθὼς ἦσαν κουρασμένις τὰ παιδιά, εἶχαν πεινάσει νωρὶς ἔκεινη τὴν ἡμέρα... Τί καλά, ἀλήθεια, ποὺ εἶχαν πιάσει τὸν ἀστακό! Θὰ τὸν μαγείρευαν μὲ θαλασσινὸ νερὸ, κ' ἔτσι δὲν θὰ εἶχαν ἀνάγκη ἀπὸ ἀλάτι...

Θὰ τὸν μαγείρευαν... Ναι... Πῶς δύμως; Αὐτὸ συλλογίστηκε μ' ἀνησυχία ἡ Μηλιά. Δὲν εἶχε πάρει μαζί της σπίρτα... Ἡταν λοιπὸν ἀδύνατον ν' ἀνάψῃ φωτιά, ἦταν ἀδυνατον νὰ μαγειρέψῃ... Ἔκτος ἀπὸ μερικὰ μύδια, τὰ δόποια εἶχαν δῆ στὰ τοιχώματα τοῦ βράχου καὶ τὰ δόποια στὴν ἀνάγκη θὰ μπυροῦσαν νὰ φαγωθοῦν καὶ ωμά, ὅλα τ' ἄλλα — ἀστυκός, φάρια καὶ γαρίδες — τοὺς ἦσαν ἀχρηστα, ἐφ' δօσον δὲν θὰ μπυροῦσαν ν' ἀνάψουν φωτιά.

"Ἡ θὰ πέθαιναν λοιπὸν ἀπὸ τὴν πεῖνα, ἡ θ' ἀναγκαζόντουσαν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ βράχο μὲ κίνδυνο νὰ συναντήσουν τὴν ταβερνιάρισσα καὶ νὰ συρθοῦν στὸ χωριό, ὅπου θὰ τὰ κακομεταχειρίζονται καὶ θὰ τὰ κρατοῦσαν φυλακισμένα. Ἡ Μηλιά, χωρὶς νὰ δείξῃ καθόλου τὴν ἀγωνία τῆς στὸν ἀδελφό, σκέφτηκε, καὶ τέλος βρήκε ἐναν τρόπο σωτηρίας: Τὴ νύχτα, ὅταν θὰ τραβιόντουσαν τὰ νερὰ, θὰ πήγαινε στὸ σπίτι τους καὶ θὰ ἔπαιρνε σπίρτα, ρετσίνια — ἡ μᾶλλον κεριά ἀπὸ ρετσίνι, τὰ δόποια μεταχειρίζονται οἱ χωρικοὶ τῶν μερῶν ἔκεινων — μιὰ ιατσούρλα, δυὸ ξύλινα κουτάλια καὶ ὅ,τι ἄλλο χρήσιμο πρᾶθα εύρισκε. Συλλογίστηκε ὃν ἔπειτε νὰ πάρῃ μαζύ της καὶ τὸ Γιαννάκη. Θὰ τὴ δυσκόλευε πογύ... Ναι, ἀλλὰ πῶς νὲ τὸν ἀμόνο του στὸ σπήλαιο, νύχτα ώρα;... "Αν ξυπνοῦσε ξαφνικά καὶ

δὲν ἔθλεπε τὴ Μηλιά κοντά του, ἢταν ίκανὸς νὰ τρελλαθῇ ἀπὸ τὸ φόβο του... "Οχι! "Οχι! Θὰ τὸν ἔπαιρνε καὶ θὰ πήγαιναν κ' οἱ δυὸ μαζύ στὸ σπίτι τους. Στὸ κάτω-κάτω, ὁ Γιαννάκης θὰ μποροῦσε νὰ τὴν βοηθήσῃ καὶ νὰ σηκώσῃ κι' αὐτὸς κανένα πράγμα..

"Ἡ θάλασσα θ' ἀποτραβιότων κατὰ τὶς δέκα... Τὰ παιδιά, τὰ μεσάνυχτα, θὰ ἔθγαιναν ἔξω ἀπὸ τὸ ύπογειο διάδρομο. "Επρεπε ομως νὰ μείνῃ ἄγρυπνη ὡς τὴν ώρα ἐκείνη ἡ Μηλιά. Θὰ δυσκολεύστων ἄλλως τε πολὺ νὰ ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν ύπνο του τὸ Γιαννάκη καὶ νὰ τὸν πείσῃ νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ... Ὁ μικρὸς ίσως θα τρόμαξε καὶ θάβαζε τὶς φωνές... Καὶ ἀγάπη γε κανεὶς τὶς φωνές του; "Ἡ φωνὲς τῶν παιδιῶν ἀκούγονται μακριὰ μέσα στὴ σιωπὴ τῆς νύχτας... "Έτσι οἱ φαράδες, οἱ δόποιοι ἔκεινη τὴν ωρα ἀπλώνουν τὰ δίχτυα τους, θὰ καταλάβαιναν τὶ συμβαίνει καὶ ίσως θὰ παραφύλαγαν νὰ τοὺς πιάσουν μόλις θάγγαιναν ἀπὸ τὴν κρύπτη τους...

"Αν καὶ πολὺ μικρὴ ἡ Μηλιά, ἔπειτε νὰ προσθέπῃ καὶ νὰ συλλογίζεται τὰ πάντα... Ἀλλὰ εἶχε γενναία ψυχὴ!

Μετὰ τὸ λιτό τους δεῖπνο, ἔβαλε τὸν ἀδελφό της νὰ κοιμηθῇ. "Εκείνη δύμως δέν πλάγιωσε μαζύ του.

— Δὲν θὰ κοιμηθῆς καὶ σύ; ρώτησε ὁ Γιαννάκης.

— Σὲ λίγο, ἀγάπη μου... Κοιμήσου πρώτα ἔσύ...

"Ο Γιαννάκης ἔκλεισε τὰ μάτια του καὶ σὲ λίγο βρέθηκε στὸν κόσμο τῶν ὄνειρων, ὅπου εἶδε τὸν πατέρα του νὰ γυρίζει φορτωμένος φάρια στὸ σπίτι τους καὶ τὴ μητέρα του νὰ τοῦ θάξῃ στὸ πιάτο του μιὰ ώραία καὶ ἀχνιστή σούπα. "Ετραγεί ἀκόμη ἀπὸ αὐτὴ τὴ σούπα, δέταν ἡ ἀδελφή του τὸν τράβηξε ἀπὸ τὸ χέρι της.

— Τί; Ξημέρωσε; ρώτησε ὁ Γιαννάκης μισοκοιμισμένος.

— "Οχι ἀκόμα, ἀλλὰ πρέπει νὰ σηκωθῆς.

— Πῶς; ἔκανε δικράνης τρομαγμένος. Μήπως ήρθαν νὰ μᾶς πάρουν;

— "Οχι, ἀλλὰ πρέπει νὰ πάμε στὸ σπίτι νὰ πάρουμε φωτιά.

— Καὶ γιατί;

— Γιὰ νὰ βράσουμε τὸν ἀστακό...

— "Οχι... "Αφοσέ με τώρα νὰ κοιμηθῶ καὶ πηγαίνουμε αὔριο.

Καὶ ὁ Γιαννάκης γύρισε ἀπὸ τὸ ἄλλο πλευρὸ γιὰ νὰ συνεχίσῃ τὸν ύπνο του.

— Τότε θέλεις νὰ σὲ ἀφήσω ἔδω; εἶπε ἡ Μηλιά. Γιατὶ ἔγω θὰ φύγω...

— "Οχι! "Οχι!

Καὶ ὁ Γιαννάκης ἀρπάζει τὸν πόνηση καὶ νὰ κρυτά την ἀδελφή του ἀπὸ τὸ φόρεμα γιὰ νὰ μὴ τοῦ φύγῃ.

— Πάψε, λοιπόν! τοῦ εἶπε ἔκεινη. Θὰ μᾶς ἀκούσουν!

Κι* ἐπειδὴ ὁ Γιαννάκης ἔξακολουθοῦσε νὰ φωνάζῃ, ἡ Μηλιά ἐπρόσθεσε:

— Νά!... Νά!... Θὰ σ' ἀκούσουν οἱ δράκοι τῆς θάλασσας καὶ θάρθουν νὰ μᾶς ἀρπάξουν ἀπὸ τὴν τρύπα...

Τὰ λόγια αὐτὰ ἔφεραν ἀμέσως τὸ ἀποτέλεσμα τους. "Ο μικρὸς στάθηκε ἀκίνητος, σώπασε καὶ συγκρατοῦσε κι' αὐτὴν ἀκόμα τὴν ἀναπνοή του.

— Ετοί, ἀφῆσε τὴ Μηλιά νὰ τὸν ντύσῃ καὶ τὰ δυὸ παιδιά βγῆκαν ἀπὸ τὸ σπήλαιο τους καὶ κατέβηκαν τὴ σκάλα.

"Ἡ πανσέληνος φώτιζε τὴ θάλασσα καὶ τὸ βράχο σὰν νὰ ἔταινε. Αὐτὸ θὰ βοηθοῦσε πολὺ τὰ ζεῦσι παιδιά στὸ δρόμο τοῦ. "Οταν δύμως θάφταναν στὸ σπίτι τους, θὰ ἔταιναν καλύτερα νὰ κρυφτῇ τὸ φεγγάρι μέσα στὰ σύννεφα γιὰ νὰ μὴ δῆ τὰ δρφανά κανένας καθυστερημένος φαρᾶς...

— "Ελα, πάμε, εἶπε ἡ Μηλιά.

"Οταν ἔφτασαν στὴν εἴσοδο τοῦ ύπογειο διαδρόμου, ποὺ ἔταιναν πολατειά ἀπὸ τὴν ἔξοδο, ἡ Μηλιά τρύπωσε σ' αὐτὴ μὲ μεγάλη εὔκολία κι' ἀρχισε νὰ σέρνεται, ἀκολουθουμένη ἀπὸ τὸν ἀδελφό της, ὁ δόποιος τὴν κρατοῦσε ἀπὸ τὰ πόδια.

"Ἀφοῦ σύρθηκε ἀρκετὸ διάστημα, ἡ Μηλιά νόμισε πῶς ἔφτασε στὴν ἔξοδο κι' ἀπλώσει τὰ χέρια τῆς γιὰ νὰ τρυπήσῃ τὴν ἄμμο... Καὶ, πραγματικά, τὰ χέρια τῆς συνάντησαν ἄμμο, πράγμα ποὺ σήμαινε πῶς βρίσκονταν στὴν ἄκρη τοῦ ύπογειο διαδρόμου. "Ωστόσο, ἡ ἄμμος αὐτὴ δέν ύποχωροῦσε, ἡ τρύπα δέν ἀνοιγε, δὲν φαινότανε καὶ πυκνὸ μαύρο σκοτάδι τύλιγε τὰ παιδιά...

"Ἡ Μηλιά ἔσκασε, ἔσκυψε, μὰ ἡ ἄμμος ἔπεφτε πάλι ἀπάνω στὸ κεφάλι της καὶ χωνόταν μέσα στὸ σόμα τῆς, ποὺ τὸ ἀνοιγε γιὰ ν